

Якщо батьки будуть дотримуватися вказаних порад та розширювати їх власними, то вони допоможуть власній дитині навчитися нести відповідальність за власні слова та дії, ставати дорослішими та вихованішими.

Список використаних джерел

1. Василенко О. М. Етапи розвитку соціальної відповідальності школярів у мікросередовищі. *Електронний ресурс*: <https://core.ac.uk/download/pdf/144764205.pdf>.
2. Журба К. О. Виховання духовності у підлітків у сучасній українській сім'ї і школі: *автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання»*. Київ, 2000. 18 с.
3. Запорожец, А.В. Интеллектуальная подготовка детей к школе. *Дошкольное воспитание*, 2012. №8. С. 8-26.
4. Кононко О. Л. Психологічний комфорт як передумова морального становлення особистості. *Дошкільне виховання*. 1996. № 5. С. 4-5.
5. Кравченко Т. В. Чи можна навчитись бути гарними батьками. *Консультування сім'ї*. Ч.2. Київ: ДЦССМ, 2003. 68 с.
6. Пovalій Л. В. Перспективні напрями взаємодії школи з неповною сім'єю. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. Київ: Ін-т проблем виховання АПН України, 2006. Кн. 1. С. 298-303.
7. Стаднік Н. В. Виховання відповідальності у дітей шестирічного віку у взаємодії сім'ї та школи: *дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.07 «Теорія і методика виховання»*. Київ, 2009. 236 с.
8. Фасолько Т. С. Виховання відповідальної поведінки у дітей старшого дошкільного віку : автор. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.07 –Теорія та методика виховання. К., 2000. 18 с.

Науковий керівник: ст. викл. Коваленко О. А.

Мосєєва Л. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ВПЛИВ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ НА РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Формування особистості людини розпочинається з раннього дитинства. Сучасні малята, які живуть в столітті інформаційних технологій, теж потрапляють під вплив медіа факторів, в які входять: комп'ютерні ігри, радіо, телебачення, мережа Інтернет та інакші інформаційні носії. Одним з найперших та найважливіших медіа факторів, що має на дитину сильну дію, це мультиплікаційні фільми. А також цікавим є те, що серед науковців, педагогів, батьків немає єдиної думки щодо позитивного чи негативного впливу мультфільмів на формування особистості дитини.

Сутність мультиплікації, певні психологічні особливості сприйняття дитиною мультиплікаційних фільмів досліджуються у працях вітчизняних науковців Н. Капельгородської, Б. Крижанівського та О. Шупик. Психологічні особливості сприйняття дітьми кіно- і телевізійної продукції аналізуються у працях Л. Баженової, Є. Захарової, Б. Степанцева. Прикладні аспекти застосування мультиплікаційного мистецтва у роботі з дітьми описано у спільних дослідженнях Ю. Красного і Л. Курдюкової. Як свідчать дослідження вище вказаних науковців, науковців та педагогів, проблема впливу мультиплікаційних фільмів на розвиток дітей дошкільного віку є актуальною та важливою.

Мультфільми є засобом розваги для дітей, і суттєво впливають на формування психічного здоров'я дитини, розвиток її особистості, а також мають величезний вплив на соціалізацію, вибудовування взаємин з іншими і поведінку після перегляду.

Мультиплікація, безсумнівно, має позитивний вплив на розвиток дітей. У соціальному контексті зміст мультфільму може виховувати в дитини норми поведінки такі як:

- слухатися батьків;
- ввічливо розмовляти;
- допомагати бідним, літнім і хворим людям;
- вміти працювати в команді [2, с. 3].

Дитина в мультфільмах може знаходити різні, нові для себе способи вирішення завдань, може вчитися думати про наслідки своїх дій. Мультфільми так само вчать життєвому досвіду, показуючи такі небезпеки навколишнього світу, як висота, вогонь, електрика, дорожній рух тощо. Якщо зміст мультфільму представлено в цікавій, яскравій та привабливій формі, то діти засвоюють цей досвід, опановуючи важливі знання та навички [1].

Мультиплікаційний герой є для дитини значущим об'єктом, з якою вона ототожнює себе, копіює поведінку, манери і засвоює певні цінності, притаманні даному мультиплікаційному героєві.

З іншого боку, зміст мультфільмів може чинити негативний вплив на розвиток дитини дошкільного віку та на її психічне здоров'я. Адже нині часто у змісті сучасних мультиплікаційних фільмах є насильство. Багато зарубіжних досліджень засвідчують негативний вплив на дітей агресивного контенту в мультфільмах [3, с. 263].

Елементи насильства в сучасних мультфільмах мають тенденцію включати незначні насильницькі дії: удари, смерть і кров показуються нереалістично. Існує точка зору, що більш реалістичний мультфільм може вплинути на збільшення агресивних проявів [4, с. 548].

Водночас правильно організований і прокоментований сеанс перегляду вдало підібраної мультиплікації сприяє активізації навчально-пізнавальної активності дітей та їх розвитку. Мультиплікаційна продукція, як засіб розвитку дитини, є доступною формою впливу, а в руках фахівця має значний розвивальний потенціал.

Отже, підбиваючи підсумок, можна сказати, що мультиплікаційні фільми здійснюють суттєвий вплив на розвиток дітей дошкільного віку. З одного боку, вони формують у дітей первинні уявлення про добро і зло, еталони поведінки. Через порівняння себе з улюбленими героями дошкільник має можливість навчитися позитивно сприймати себе, справлятися зі своїми страхами і труднощами, шанобливо ставитися до інших. Події, що відбуваються в мультфільмі, дозволяють виховувати дітей: підвищувати їх обізнаність, розвивати мислення і уяву, формувати їх світогляд.

З іншого боку, необхідно регулювати частоту перегляду дітьми дошкільного віку різних мультиплікаційних фільмів. Корисно використовувати мультфільми як інструмент заохочення і покарання. Неконтрольоване споживання неякісної та невідповідної віковим особливостям дітей медіа інформація перешкоджає розвитку мовлення і артикуляції, не дає дітям стимулів, необхідних для формування рухових навичок і органів чуття. Це може призвести до дефіциту у формуванні функцій головного мозку, що, насамперед, негативно впливає на формування творчих здібностей і сам процес гармонійного розвитку особистості дитини.

Отже, виникає необхідність навчити дитину критично ставитися до мультфільмів, розрізняти фантазію та реальність на екрані, навчати дітей дошкільного віку виділяти важливу, цінну інформацію, бути грамотним у світі медіа, навчати грамотному спілкуванню з сучасними засобами медіа інформації, до яких відносимо мультиплікаційні фільми.

Список використаних джерел

1. Гензур Г. М. Вплив мультфільмів на формування моральних якостей старших дошкільників / Г. М. Гензур // Вісник ЛНУ ім. Т. Шевченка. 2013. № 13. С. 69-75.
2. Грішеєва Н. П. Соціально-психологічні аспекти впливу телебачення на дошкільнят / Н. П. Грішеєва // Початкова школа. 2001. № 8. С. 75-88.
3. Habib, K., Soliman, T. (2015). Cartoons' Effect in Changing Children Mental Response and Behavior. Open Journal of Social Sciences, 3, 248-264.
4. Kirsh J. S. Cartoon violence and aggression in youth. Journal of Aggression and Violent Behavior, 11. 2006. 547-557.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор Гнезділова К. М.